

[Udenrigsministeren]

pæisk-amerikanske forpligtelse at dele vort fælles ansvars byrde, som sikrer freden. USA betragter derfor enhver militær trussel mod Europa som en trussel mod USA selv. 375.000 amerikanske tropper udgør den levende garanti for denne urokkelige amerikanske forpligtelse på Europas fred og sikkerhed.«

Det er efter regeringens opfattelse herefter klart, at præsidentens bemærkninger er i overensstemmelse med NATOs gældende målsætning om at opretholde den fornødne evne til at forhindre magtanvendelse både med konventionelle og med kernevåbenstyrker fra Warszawapagtens side, så vidt muligt på det lavest opnåelige niveau.

Man vendte herefter tilbage til dagsordenens punkt 4, der var:

4) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Ændringer af reglerne om hjælpeforanstaltninger uden samtykke).

(Lovforslag nr. L 60. Fremsat 20/10 81).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Taanquist (S):

Socialministeren bebudede allerede i sidste samling, at hun hurtigst muligt efter folketingets åbning ville fremsætte forslag til ændring af reglerne om hjælpeforanstaltninger uden samtykke efter bistandsloven.

I det lovforslag, der nu foreligger, lægges der op til en nødvendig stramning af disse regler, og det er vi i den socialdemokratiske gruppe enige med ministeren i at der er behov for.

Ved denne stramning må der tages hensyn til, at der er tre sider af sagen, nemlig hensynet til barnets velfærd, hensynet til forældrenes rettigheder og hensynet til myndighedernes mulighed for at skaffe de nødvendige oplysninger frem og for at undersøge, om der foreligger andre muligheder.

Hvad angår de foreløbige beslutninger efter bistandslovens § 127, finder vi derfor, at en 7 dages frist for forelæggelse af forman-

dens foreløbige beslutning for socialudvalget og en måneds frist for den endelige beslutning er rimelig.

Forslaget indeholder endvidere en ret for forældrene eller forældremyndighedens indehaver til at få stillet en advokat til rådighed betalt af det offentlige.

Vi er i det hele taget tilfredse med, at forslaget på flere områder medvirker til at styrke forældrenes og barnets retssikkerhed.

Endelig vil jeg gerne understrege den socialdemokratiske gruppes enighed med ministeren i, at beslutning om tvangsforanstaltninger træffes af det sociale udvalg og ikke f.eks. ved domstolene. Hvis der skal være mulighed for at vurdere bistandslovens øvrige hjælpemuligheder i forbindelse med en sådan alvorlig situation, har kun det sociale udvalg mulighed for at bedømme, om der er andre muligheder end en tvangsfjernelse. Vi har jo netop i de senere år set, at bistandslovens forbedrede muligheder har nedbragt antallet af tvangsforanstaltninger.

Brøndsted (V):

Ministeren indfrier med dette lovforslag et løfte, og det skal ministeren have tak for, for alt i alt så vil jeg kalde forslaget et overordentlig fornuftigt forslag. Der bliver taget de rimelige hensyn, man vist nok kan, til dem, der er indehavere af forældremyndigheden, og der bliver taget rimeligt hensyn til det, der er barnets velfærdssituation, og endelig bliver der vel også taget hensyn til de sociale udvalg, der står med disse meget svære opgaver; man underkender nok ofte, hvor krævende en opgave det er i et udvalg at skulle tage beslutninger som dem, der har med tvangsfjernelse o. lign. at gøre.

Løsningen med den obligatoriske dommer kan derfor godkendes som en model, der er anvendelig. Et spørgsmål kan måske være, om det er rimeligt, at denne fremmede besidder mødeledelsen. Jeg synes egentlig, man sætter formanden lidt til side, når det er en tilkommende, der skal være leder af det pågældende socialudvalgs møde, så det vil jeg gerne bore lidt i.

Hvad angår den obligatoriske pædagogisk-psykologiske konsulent, er det også naturligt, at man for at finde frem til, hvem der kan forstå barnets situation bedst, må have en af den kategori, men jeg vil også gerne

[Brøndsted]

ligesom se lidt på hvilken slags, for der er jo trods alt mange slags af dem, og derfor må det være meget væsentligt, at det netop er dem, der har den nære kontakt med og forståelse af børn.

Jeg synes, det er godt, at forældrene får en advokatbistand, og dér synes jeg også, at det, der hører under de mindre ændringer med den skriftlige begrundelse, er rimeligt, ligesom jeg synes, at genoptagelsen efter et år er rimelig og rigtig.

Egentlig kan jeg ikke forstå – men det kan jo være på grund af manglende erfaring med de helt tunge sager af den slags – at der nødvendigvis skal gå op til 7 dage efter det akutte indgreb fra formandens side, og jeg kan heller ikke forstå, at der skal gå en måned. Jeg kan da se, det er en meget stor forbedring i forhold til det hidtil gældende, men jeg synes alligevel, 7 dage er længe, hvis der er noget, der ikke er tilstrækkeligt belyst. 7 dage for et barn og 7 dage for den, der har en forældremyndighed, man er bange for at miste, er faktisk lang tid, og derfor er det et spørgsmål, om man ikke kunne stramme den side op.

Vi vil gå ind i et udvalgsarbejde med den saglighedsindstilling, som vi synes der er i forslaget, og den grundighed, som forslaget også peger på der skal være, og det er for at hjælpe forældre, børn og de sociale udvalg til at få lettere ved at klare vanskelige arbejdsopgaver.

Agnete Laustsen (KF):

Når et barn skal tvangsanbringes uden for hjemmet, er der tale om en meget alvorlig og ofte følelsesladet beslutning. Et så vidtgående indgreb kræver derfor, at der i så høj grad som overhovedet muligt skabes garanti for, at såvel barnets som forældrenes og myndighedernes interesser tilgodeses, således at beslutningen træffes på et grundlag, der giver alle parter baggrund for at forstå og vurdere indgrebets betydning.

Vi kan derfor fra konservativ side tilslutte os, at socialministeren med dette forslag søger at udbygge den retlige sikkerhed i disse sager, hvor der jo desværre, må vi indrømme, har været tale om mange pinagtige hændelser, hændelser, hvor man har haft indtryk af, at myndigheder og forældre har talt helt

forbi hinanden, og hvor barnet er blevet den ulykkelige kastebold i sådanne tilfælde.

Nu søger man at sikre, at det sociale udvalg vejledes kyndigt ved obligatorisk at tilforordne en dommer og en psykologisk-pædagogisk konsulent i alle sager, hvor der ikke foreligger forældresamtykke, og man sikrer, at forældrene får vederlagsfri advokatbistand, sådan at også de er helt klar over, hvad der foregår.

Det er vi tilfredse med, ligesom vi gerne ser, at en række tidsfrister strammes; om de, som hr. Brøndsted nævnedes det, muligvis kan strammes endnu mere, ser vi gerne på, for vi vil gerne have, at der skabes klarhed hurtigst muligt for alle parter.

Vi medvirker gerne til positiv udvalgsbehandling.

Pilgaard Andersen (FP):

Vi kan fra fremskridtspartiet hilse med tilfredshed, at ministeren har fremsat et lovforslag, der vil medvirke til at fjerne de væsentlige uhyrligheder, som vi desværre har kendt i de seneste år i forbindelse med tvangsfjernelse.

Ministerens lovforslag indeholder en lang række af de ting, som fremskridtspartiet foreslog her i foråret via vores eget lovforslag, og vi finder egentlig, at man lige så godt kunne have vedtaget fremskridtspartiets lovforslag i foråret, for så havde man i hvert fald ikke skullet vente det halve år. Vi kan ikke rigtig se, at der har været nogen begrundelse for at udskyde.

Den eneste begrundelse, vi normalt må erkende der er, er jo, at man undgår, at oppositionen får lovforslag igennem; derfor kommer man med den sædvanlige udtalelse om, at ministeren agter at fremsætte lovforslag lidt senere, og så er der jo en række partier, der er koblet fra. Lad os så se, hvad ministeren kommer med. På den måde undgår man, at fremskridtspartiet får sit lovforslag igennem.

Hvad angår de enkelte punkter i selve lovforslaget, er vi selvfølgelig tilfredse med, at der nu skal en advokat til at varetage forældrenes interesser, ligesom vi er tilfredse med den sikkerhed i forbindelse med hele fjernelsesproceduren, som fremgår af §§ 123–127.

Jeg forstår ikke rigtig, at det lige netop skal være en advokat og vil gerne spørge mi-

[Pilgaard Andersen]

nisteren, hvad der er begrundelsen derfor. Hvis forældrene har tiltro til, at en bisidder vil varetage deres interesser bedst, kan jeg ikke se, at der er nogen begrundelse for, at det skal være en advokat. Jeg vil altså gerne have ministerens svar på, hvad der ligger til grund for, at en bisidder ikke kan varetage forældrenes interesser lige så godt.

Hvad angår § 126, er vi også tilfredse med, at der også kommer en pædagogisk-psykologisk konsulent til at varetage forældrenes interesser. Der er bare lige et »men« efter vores opfattelse. Jeg er ikke særlig tryk ved, at vedkommende skal udpeges af amtsrådet. Jeg havde meget gerne set, at det var forældrenes advokat, der skulle udpege den pædagogisk-psykologiske konsulent, ud fra den betragtning at det ofte vil være sådan, at det er de samme mennesker, der har været med til at starte sagen og tilvejebringe de nødvendige sagsakter om den enkelte familie. Kommunerne henvender sig ofte til amternes social- og sundhedscenter og får derved vejledning og ekspertise fra centeret. Det betyder altså, at det er de samme mennesker, der er med til at træffe de beslutninger, og jeg kan ikke se andet, end at der er en meget stor fare ved, at de skal være med til at vejlede forældrene.

Jeg havde meget gerne set, at forældrene havde haft mulighed for at få en fuldstændig uvildig vurdering af hjemmet og barnet og dets trivsel i hjemmet. Jeg synes, det havde været mere betryggende, om forældrene selv skulle vælge den pædagogisk-psykologiske konsulent. Det havde i hvert fald betydet, at der blev udarbejdet to rapporter, der ligesom kunne stå over for hinanden, så man kunne se, hvem der har truffet de rigtige beslutninger.

Disse spørgsmål vil jeg også gerne have svar på.

Forslagene om, at forældrene skal have besked inden 24 timer, og at udvalget skal indkaldes inden syv dage, er vi fuldt ud tilfredse med.

Det sidste punkt i trettrinsraketten er, at den endelige beslutning skal træffes inden en måned. Jeg vil også her gerne spørge, hvad der er begrundelsen for, at det skal være en hel måned, inden man træffer den endelige beslutning. Jeg kan ikke se andet, end at den udmærket godt kunne klares inden for de 14 dage.

Lovforslaget som helhed er en klar forbedring, men vi vil under udvalgmøderne stille spørgsmål om de ting, jeg har nævnt med hensyn til amtets udpegnings af psykologen og forslaget om, at det skal udskydes en hel måned, hvor det efter vores mening lige så godt kunne være 14 dage.

Birthe Nielsen (SF):

Også vi fra SFs side synes, at lovforslaget, som det foreligger her, er en forbedring af den nugældende lov, men jeg vil dog gøre nogle enkelte kritiske bemærkninger til lovforslaget.

Hvad angår § 65, når barnet er anbragt i pleje, men der er problemer med hensyn til forældremyndighedsspørgsmålet, synes jeg, det er rimeligt, at det sociale udvalg ikke længere skal kunne nægte forældremyndighedens indehaver at hjemtage barnet. Men i disse sager, hvor forældrene er oppe i en spids – og jeg ved med erfaring fra flere socialudvalg, at der har været kidnapning af børn forældrene imellem – ville jeg meget gerne have haft, at socialministeren, netop fordi hun peger på den socialpædagogiske psykolog i andre sammenhænge, havde interesseret sig mere for børnerådgivningsklinikkerne, der ligger i amtsregie, og havde givet forældrene et tilbud om, at de kunne få råd og vejledning igennem disse rådgivningscentre, som vi jo har i forvejen, inden de begynder at slås om barnet. Det kunne bl. a. ske ved en direkte henvendelse med et tilbud til forældrene, og det mangler meget i loven i dag. Vi har i forvejen det organ, som kan gøre det, med det tværfaglige team af pædagoger, psykologer og socialrådgivere, som kunne træde ind og hjælpe familierne i denne situation; det ville være til gavn for barnet.

Jeg ved, at man under en høring, der var her på Christiansborg sidste vinter, netop diskuterede, hvordan man kunne hjælpe børnene i disse konfliktsituationer. Man kan sige, at en jurist eller dommer ikke har en erfaring eller uddannelse, der berettiger dem til at gå ind i disse sager på en måde, der kan hjælpe forældrene; jeg mener ikke, at deres uddannelse i disse situationer er velegnet, så det havde jeg gerne set var kommet ind i lovforslaget.

[Birthe Nielsen]

I § 127 foreslås det, at en foreløbig afgørelse skal træffes snarest muligt og senest inden syv dage i forbindelse med en advokat. Jeg mener, det er for lidt tid, man her får til at træffe afgørelse, for advokaten skal jo have mulighed for at sætte sig ind i sagens akter. Jeg mener, at syv dage er for kort en tidsramme, og ville have foreslået 14 dage. Jeg mener ikke, det kan nås på kun syv dage at finde frem til en advokat, der kan få respons fra forældrene.

I øvrigt synes jeg, det er helt rimeligt med den måned, der er sat af, for de offentlige myndigheder skal også have mulighed for at sætte sig ind i sagen og få en tilkendegivelse om, at dommeren kan møde.

En anden ting i § 127 er de 24 timer, inden for hvilke forældrene skal have en skriftlig afgørelse og meddelelse med angivelse af de faktiske forhold, hvor formanden griber ind i en tvangsmæssig situation. Jeg synes nok, at det kan komme til at knibe inden for de 24 timer, medmindre man har vagtordninger i kommunerne. I større kommuner vil det nok være nødvendigt – jeg ved, at man har det i Københavns kommune og er ved at etablere det i Holbæk kommune – men i mange kommuner vil det være nødvendigt for at overholde 24 timers fristen, fordi mange af tilfældene netop sker i weekender, hvor der jo ikke er noget personale i forvaltningen. Derfor vil jeg mene, at en vagtordning må komme på tale i mange kommuner.

Men alt i alt må jeg sige, at lovforslaget er udtryk for en generel vurdering af forældrenes og først og fremmest barnets tarv, og det hilser vi selvfølgelig med glæde. Det gælder også det, at barnet får ret til at udtale sig i disse sager. Vi mener i socialistisk folkeparti, at det er vigtigt, at også barnet bliver hørt, fordi barnet er den svageste part i disse meget komplicerede sager. Men vi finder det samtidig rimeligt, at forældrene ud fra vort almindelige retssystem får en advokat, der taler deres sag.

Nancy Rørbæk (RV):

Det er på tide, vi får den ventede lov på dette område. Vi har savnet den længe, og jeg ved også, at man ude i kommunerne er lidt forsigtige med at træffe afgørelse på nuværende tidspunkt, og det kan gå ud over både forældre og børn.

Det radikale venstre kan i princippet gå ind for lovforslaget, men der er enkelte ting i forslaget, vi gerne vil drøfte i socialudvalget.

Det er i øvrigt svært at lovgive om gode løsninger for børn, fordi der er følelser og mange hensyn at tage; balancegangen imellem forældres og børns rettigheder er enormt stor og svær. Det er en udmærket løsning, at der skal advokater på, og det er i øvrigt også brugt og tilbudt mange steder. Advokater er uddannet i retssager, og de er det forhåbentlig også i sociale sager, men det er ligesom lidt andre former for sager, fordi der netop er menneskelige hensyn at tage. Jeg håber i hvert fald, at de kan være med til at formidle en bedre forståelse for, hvad den trufne beslutning går ud på, og hvad den medfører. Det er ofte svært at få forældre til at forstå, hvad de beslutninger, der tages, medfører.

Jeg mener også, at der i lovforslaget trækkes for meget på dommerne, når de skal deltage i alle afgørelsessager. Jeg tror, det bliver for omstændeligt at få fat i dommeren – dommere er meget optagne – og når de skal med allerede i den beslutning, der skal træffes inden 7 dage, er 7 dage i hvert fald ikke for lang tid.

Det er i øvrigt også, som om man glemmer en anden part, nemlig socialudvalget og socialforvaltningen. De har det problem, at de ikke kan udtale sig. De bør i hvert fald have mulighed for at udtale sig over for ankeinstanser og da specielt over for den sociale ankestyrelse.

Vi er i det radikale venstre som sagt positivt indstillet over for lovforslaget og vil medvirke til, at det bliver så god en lov som muligt både for familier, forældre og børn.

Birgith Mogensen (CD):

Lov om ændring af lov om social bistand omhandlende tvangsfjernelsen af børn under 18 år blev helt naturligt flere gange fremsat i folketinget, sidst af centrum-demokraterne i den forgangne folketingsamling – lovforslag nr. L 164. Vi har mange gange udtalt, at dette alvorlige problem ikke havde brug for lap-løsninger. Dermed sagt, at kun gennemgribende ændringer på dette område kunne gardere imod de tragedier, som forhastede og fejlslagne tvangsfjernelser i tidernes løb har afstedkommet.

Med glæde erkender vi, at socialministerens forslag efter vor mening næsten er fuld-

[Birgith Mogensen]

komment. Når vi siger næsten, er det, fordi vi gerne havde set socialudvalgsformænds grundlag i tvangsfjernelse sager analyseret af en dommer inden 24 timer efter en sådan dybt alvorlig aktion. Vort argument er som tidligere nævnt, at når en kriminel lovforbryder kan og skal fremstilles for en dommer inden 24 timer efter tvangsfængsling, må dette princip også kunne gennemføres, når børn under 18 år bliver tvangsfjernet. Jeg har dog gennemdrøftet dette CD-standpunkt med min gruppe, og vi er blevet enige om at frafalde dette princip. Vore bevæggrunde er, at socialministerens forslag indeholder så mange gode og sikre foranstaltninger, der vil hindre tidligere tiders fatale fejltagelser og misforståelser, når børn bliver tvangsfjernet.

CD mener, at dette lovforslag i allerhøjeste grad tilgodeser både børns og forældres retssikkerhed på hele området. Vi kan tilslutte os lovforslaget, men forstår ikke, hvorfor lovens ikrafttrædelse skal udsættes til 1. juni 1982.

Else Brønserud (KrF):

Vi er i kristeligt folkeparti tilfredse med, at dette forslag behandles, for det sigter på at styrke forældrenes og børnenes retssikkerhed.

Vi må slå fast, at det i alle tilfælde er en alvorlig sag at tage børnene væk fra forældrene, hvad enten det gælder i sygdomstilfælde eller andre situationer. Man er jævnlig af pressen blevet præsenteret for tilfælde, hvor ulykkelige forældre har følt sig uretfærdigt behandlet, både da børnene blev fjernet, og da de igen ønskede barnet eller børnene hjem. Derfor finder vi det tilfredsstillende, at forældrene får tilbud om gratis advokatbistand, og at forældrene på flere områder i forslaget får deres retssikkerhed styrket.

For børnene er adskillelsen fra forældrene i næsten alle tilfælde en stor psykisk belastning; den tilknytning, børn har til en far og en mor, kan vanskeligt eller slet ikke overføres til andre. Derfor er det et stort ansvar, samfundet påtager sig ved at fjerne børnene fra forældrene. Bedre ville det være at yde hjælp til hjemmene i vanskelige situationer, så adskillelse undgås. Her tænker jeg også på rådgivningscentre.

Men er adskillelsen fundet nødvendig, må man tilstræbe, at eventuelle søskende får mulighed for at være sammen; det må altid være barnets tarv, man har for øje.

Vi mener i kristeligt folkeparti, at vedtagelsen af dette lovforslag vil forbedre forældrenes retssikkerhed og børnenes forhold i truede situationer. Derfor medvirker vi gerne ved den videre behandling af lovforslaget.

Lis Starcke (DR):

I dette lovforslag, nr. L 60, med den mærkelige undertitel, »ændringer af reglerne om hjælpeforanstaltninger uden samtykke«, ser retsforbundet et stort fremskridt i forhold til det bestående. Det gælder tilbuddet om advokatbistand til forældremyndighedens indehaver, samtidig med at den pågældende gøres bekendt med ret til indsigt i sagens akter efter lov om offentlighed i forvaltningen.

Ligeledes finder vi det godt, at forældremyndighedens indehaver, advokaten og barnet skal have adgang til at udtale sig over for udvalget, før afgørelsen træffes.

Også i § 127, stk. 1, som jeg ikke synes er rar og kun bør benyttes i meget alvorlige og farlige tilfælde, er der den forbedring, at forældremyndighedens indehaver inden 24 timer efter afgørelsen skal have skriftlig meddelelse om fjernelsen af barnet med angivelse af de faktiske og retlige forhold, der ligger til grund for foranstaltningens iværksættelse og med oplysning om retten til aktindsigt og tilbud om advokatbistand. Vi synes, det er betryggende.

Det er også godt, at der skal ske godkendelse af den foreløbige afgørelse senest inden 7 dage. Skulle det være for kort en periode, er jeg da sikker på, at man under udvalgsarbejdet kan sætte det til 10 eller de 14 dage, som også har været nævnt heroppefra.

Vi mener også, det er godt, at endelig afgørelse skal finde sted inden en måneds forløb; det er jo en forkortelse fra tidligere to måneder.

Forældrenes retssikkerhed er absolut blevet styrket og barnets ligeså, idet der stilles krav om obligatorisk genoptagelse af sagen efter 1 år.

Retsforbundet er indforstået med, at advokatbistanden betyder en årlig merudgift på 825.000 kr. til honorering af advokater. Tvangsfjernelse af et barn er så alvorligt et indgreb, at det offentlige må betale for retssikkerheden, så familierne kan føle sig mere trygge.

Socialministeren (Ritt Bjerregaard):

[Socialministeren]

Det er rigtigt, som flere ordførere har været inde på det, at denne sag har været længe undervejs. Til gengæld kan man måske så glæde sig over, at denne lange forberedelse har betydet, at der hersker en ganske stor enighed i folketinget om nødvendigheden af denne ændring, og jeg tror, det er sjældent, man er ude for en så enstemmig tilslutning som den, der er til de ændringer, som er foreslået i dette lovforslag.

Der har selvsagt været lidt forskellige vurderinger af, om man skulle gøre nogle af tidsfristerne lidt længere eller lidt kortere, og i virkeligheden afspejler jo denne diskussion svaret på det spørgsmål, hr. Pilgaard Andersen stillede, nemlig hvorfor man ikke bare kunne have vedtaget det forslag, der var fremsat af fremskridtspartiet. Det kunne man lige præcis ikke, fordi det i så alvorlige sager for en regering er nødvendigt at gennemføre en meget omfattende høringsprocedure og høre de instanser og myndigheder, der har med de pågældende sager at gøre.

Det har netop vist sig under denne høringsprocedure, at der har været nogle bekymringer med hensyn til at skærpe tidsrammerne og gå ind for bl. a. nogle af de tanker, der var indeholdt i fremskridtspartiets forslag. Det er derfor, dette forslag er fremsat som et, kunne man næsten sige, på forhånd taget kompromis med først de 24 timer, så den ene uge og dernæst den ene måned.

Jeg kunne forstå på de bemærkninger, der faldt, at der ville blive lejlighed til at drøfte disse spørgsmål videre i socialudvalget, og jeg finder ingen anledning til at gå ind i den drøftelse på nuværende tidspunkt.

Jeg vil slutte med at sige, at jeg er enig med fru Nancy Rørbæk i, at det er svært at lovgive om gode løsninger for børn, og derfor har jeg også været glad for den store opbakning, der har været om dette forslag, og ser frem til et godt og grundigt udvalgsarbejde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Arentoft):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om afvikling af Dansk Olie & Naturgas A/S (D.O.N.G. A/S).

[Af Maisted (FP) m. fl.]

(Beslutningsforslag nr. B 2. Fremsat 13/10 81).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Energiministeren (Poul Nielson):

Jeg vil indledningsvis fastslå, at D.O.N.G.s aktiviteter jo hviler på beslutninger truffet her i folketinget, sidst vedtagelsen af lov om etablering og drift af en olierørledning, som blev vedtaget med et stort flertal i juni i år. Regeringen finder, at de grunde, der ved forskellige lejligheder har fået folketinget til at gå ind for de nævnte projekter, fortsat foreligger, og at udviklingen siden da kun har bekræftet projekternes nødvendighed såvel ud fra en energipolitisk målsætning som ud fra en bredere betragtning om landets økonomiske udvikling.

Det er endvidere min vurdering, at forsøget med at overlade udførelsen af projekterne til et selskab, der drives efter almindelige kommercielle principper, har vist sig vellykket. Selskabsformen har givet den fornødne fleksibilitet og handlefrihed til at søge projekterne gennemført på den økonomisk mest rationelle måde. På baggrund af de uvante opgavers krav finder jeg, at den omstændighed, at det er lykkedes for D.O.N.G. at være foran alle tidsplaner og overholde de oprindelige budgetter for anlægsarbejderne, tyder på, at der er etableret en effektiv og kompetent organisation, der vil kunne fuldføre projekterne i overensstemmelse med planerne. Jeg tror også, at det er den almindelige vurdering af D.O.N.G. i dansk erhvervsliv.

Der er således ikke nogen grund til at indlede en debat om D.O.N.G.s virksomhed. Projekterne er under udførelse, og en stands-